

Valg af pagaj

Det er vores erfaring, at mange begyndere inden for havkajakroning ikke har særlig fokus på valget af pagaj. Fokus ligger i stedet ofte på havkajakken. Valget af pagaj er ikke desto mindre noget, man også som begynder bør lægge vægt på, ligesom andet tilbehør i form af spraydeck, vest og beklædning.

Pagajen er især vigtig for, at man får en positivoplevelse på vandet. Mange erfarne roere ved dette, og vælger derfor også en bedre pagaj – oftest iform af en lettere pagaj med et mere teknisk designet blad. Vi vil gerne fortælle lidt om de forskelligetyper af pagajer og materialer, så det kan blivenemmere at vælge.

Pagajtyper

Havturpagaj

Til de længere ture på især åbent hav. Karakteriseret ved et smalt og aflangt blad, der matcher en lavere ro-stil.

Turpagaj

Til de kortere ture på både åbent hav og i mere beskyttet farvand. Karakteriseret ved et lidt bredere blad, men stadig aflangt og afrundet til blandet ro-stil.

Grønlandsk åre

Til turroning generelt. Karakteriseret ved at være skivet og med lange smalle blade, der giver en høj kadence, dvs. flere tag i minuttet, og er med til at mindske belastningen.

Fospagaj

Til vildt vand i bølger eller fos. Karakteriseret ved et firkantet blad og ofte symmetrisk for og bagside, således at det er ligegyldigt hvordan pagajen vender. Når man laver støttetag giver det firkantede blad også optimal støtte.

Wing og kaproningspagaj

Til kaproning eller motionsroning på fladt vand. Karakteriseret ved et skålformet blad, der fanger vandet ved fremadroning og dermed optimerer fremdriften i hvert tag.

Materialer

Aluminium og plast

En billig og meget stærk materialekombination. Desværre skaber kombinationen af aluminium skaft og blade af plast også en relativt tung pagaj. Da aluminium er en god varmeleder, vil en pagaj i dette materiale også være en kold fornøjelse for fingrene i vinterhalvåret. En pagaj med blade af plast overfører på grund af blødheden i materialet ikke al kraft i et tag direkte til vandet.

Glasfiber

Et lettere og knap så varmeledende materiale. Ikke så stærkt som aluminium og plast, men en del dyrere. En pagaj i glasfiber er mere stiv og vil overføre kraften fra taget mere direkte til vandet.

Kulfiber

Let, stærkt og væsentligt dyrere end de alternative materialer. Også rigtig rart for fingrene på de kolde dage. En pagaj i kulfiber er stiv og overfører kraften meget direkte til vandet.

Træ

Oftest gran og fyr, der giver lette og flotte pagajer, som prismæssigt ligger på højde med dem af glasfiber. Er behageligt i forhold til kulde. En pagaj i træ er stiv som glasfiber, men knapt så modstandsdygtig over for eksempelvis slag.

OBS! Alle materialer fås i forskellige kvaliteter, da der kan være stor forskel på produktionsprocessen og fiberkvaliteten. Derfor skal ovenstående ses som en generel vejledning.

Generelt om skivning, længde og design

Skivning

Skivning er forskellen på bladenes vinkel. Det har i mange år været udbredt med en skivning af pagajen på 70 til 90 grader. Grunden til at bladene er skivet er, at når det ene blad bevæger sig igennem vandet, vil den del, som er oven vande, kunne bevæge sig ubesværet igennem luften trods megen blæst. En uskivet pagaj fanger derimod vinden.

I de seneste år er tendensen dog gået mod mindre skivning, og dermed altså et lavere gradtal. Typisk fra 45 til 60 grader. Der er både fordele og ulemper ved en mindre skivning. Fordelen er, at risikoen for overbelastningsskader mindskes, og ulempen er, at bladet nemmere bliver fanget i vinden, når man ror.

Længde

Længden er væsentlig ved valget af pagaj. Til havkajakbrug er tommelfingerreglen, at man lige skal kunne nå toppen af pagajen, når man står med den ene arm strakt over hovedet. Det vil oftest være mellem 215 og 230 cm. Tommelfingerreglen gælder dog ikke altid for høje eller lave mennesker. Nogle har f.eks. en lang overkrop og lange arme, og kan derfor godt benytte en pagaj, som i forhold til tommelfingerreglen burde være for lang til dem. Andre er meget høje, men har en relativ kort overkrop, og bør derfor vælge en lidt kortere pagaj i forhold til tommelfingerreglen. Uanset hvad, har den personlige præference også stor betydning. Tendensen går mod kortere pagajer næsten uanset højde. Men det kan tage mange år, før man finder ud af, hvilken rostil man foretrækker.

Skaftdesign

Et skaft er ofte designet, så det passer bedst muligt til hændernes greb. Det kan være ved ekstra tykkelse af området, hvor hænderne placeres. Det kan betyde, at man ikke skal spænde i hånden for at holde et godt greb om pagajens skaft. Det kan også være i formen af selve skaftet, hvor man skelner mellem 2 typer.

Lige skaft

Det lige skaft er langt det mest udbredte og giver mulighed for at tilpasse håndfatningen uafhængigt i forhold til bredde. Ofte har skaftet en oval form, således at pagajen ligger bedre i hånden. Dette betyder også, at hånden nemmere finder sin rette position igen efter et tag.

Ergonomisk bøjet

Det såkaldte ergonomisk bøjede skaft er bukket på en sådan måde, at hånden bibeholder sin naturlige position i forhold til håndleddet. Det er med til at aflaste håndleddet og sørge for, at trækket med pagajen altid foregår med 90 graders vinkel på bladet i forhold til trækkeretningen, når pagajbladet sættes i vandet.

Bladdesign

Bladet på pagajer til havkajak er ofte asymmetrisk skåret. Det reducerer modstanden ved bladets entring og exit af vandet, og reducerer dermed træthed i håndled og hænder. Derudover er bladet ofte en anelse skålformet for at lede vandstrømmen optimalt rundt om pagajen. Et mere jævnt tag opnås med øget komfort og mindre træthed.

Lavvinklet design

Et design der er optimeret til en lavere rostil, hvor den øverste hånd holdes under skulderhøjde. Det er en afslappet rostil, der typisk bruges til længere roning, da det reducerer belastningen på skuldrene. Teknikken bruges også i kraftig modvind, hvor man undgår at fange for meget vind.

Højvinklet design

Et design der er optimeret til en høj rostil med mere aggressive tag, hvor den øverste hånd kommer over skulderhøjde. En rostil der typisk bruges til konkurrenceroning over kortere distancer, og som giver høj belastning på skuldrene.

I takt med at mange producenter i dag fokuserer på innovativ udvikling af nye designs og materialekombinationer, og at produktionsmulighederne har ændret sig igennem de senere år, findes der efterhånden mange pagajer, som ligger på grænsen mellem flere forskellige typer. Derfor er det ikke altid en enkel sag at vælge pagaj, selvom det er et vigtigt valg.

Kilde: <http://kajakbibliotek.dk>